

פרנץ פושקאש
כדור בלב נגע ללב

הונגריה, הכדור והמות

ענינים קרובים ובוטרים יותר, הסיחו ה' שבוע את דעתם של רוב אורחי ישראל מהמתרחש בזירת הקרב ההונגרית. אולם במרכז שיחותיהם של ספורטאי ישראל ובי עיקר הכדורגלנים שבהם, עמד שמה של הונגריה. באופן בלתי צפוי בושרה להם הידיעה העלולה להביא לישראל את מאורע הספורט של השנה: נבחרת הכדורגל ה' הונגרית הביעה את הסכמתה לבקר בארץ בסוף חודש דצמבר.

שני צעדים, שנעשו בעת ובעונה אחת, הוכיחו את אמיתות הידיעה. סכני חיפה, שבזמנו ביקש מאת ההתאחדות ההונגרית לכדורגל היתר להביא ארצה קבוצה הוג' גרית, קיבל תשובה חיובית בתיקון קל. במקום קבוצה מדרגה שניה, נאמר בידיעה, תבוא הנבחרת ההונגרית כולה.

עוד בטרם הספיקו אנשי חכבי חיפה לעכל את משמעות הידיעה, נעשה כבר צעד מ' משי לקראת ביקורה של הנבחרת הכדורגל, הנראית כמועמדת הרצינית ביותר לתואר ה'טובה בנבחרות העולם. ציר הונגריה ב' ישראל ביקש היתר ממשדר החוץ לשהות 24 אנשי המשלחת במשך חודש ימים ב' ישראל.

העובדה, שאמני הכדורגל ההונגריים בחרו זוקא בישראל כזירת אימונים לפני מס' עם הגדול לאמריקה העולמית עלולה היתה לשמש מחמאה מחניפה לכדורגל הישראלי. האמת היא שלא הכדורגל משך את ההוג' גרים, אלא הארץ עצמה. מדי שנה יוצאים אנשי הנבחרת לנופש באחת מארצות המזרח התיכון. השנה בחרו בישראל.

בזמן מנוחתם הסכימו ההונגריים להופיע בשלושה משחקים תורן נבחרת העיר ב' דפשמ. תענוג זה עלול לעלות למארחים בסכום כולל של 50 אלף לירות. לאוהדי ה' כדורגל היה המחיר כדאי. צהלו הם כשנודעה להם הבשורה: "לראות את משחקו של פוש' קאש ולמות".

אותה שעה היה כבר מוטל בספק, מי יקדים את מי בדרך לנג'עון, פושקאש או מעריציו הישראליים. ביום השבת לפני ה' צהריים הודיעה תחנת השידור של המורדים בהונגריה, שרביסרן פרנץ (על משקל חלץ) פושקאש, נהרג בקרב רחוב כבודאסש (ראה גם במדינה).

רב סרן אנטושימי. לא היתה ידיעה העלולה להסעיר אנשים ברחבי העולם כולו כידיעה על מותו של פושקאש. מותם של עשרת אלפים אורחים לא נגע ללב איש כפי שמתו של אליל הכדורגל נגע ללב אהדי הכדורגל בעולם. דוקא משום כך נראתה הידיעה כבדיה, כאמצעי תעמולה של המורדים נגד המשטר.

רביסרן פושקאש, לא זכה לתהילה בשל דרגתו הצבאית. הוא זכה לדרגה זו כפי שזויהה לה ספורטאים רבים בדמוקרטיה העממיות, שם מעניקים להם דרגה צבאית רמת חיים גבוהה ומשכורת שמה תמורת התעסקות בלעדית בספורט.

עד לפני זמן קצר, היה פושקאש בן ה'

29, הנחשב למקשר הגדול ביותר שחי ביום מן הימים, זקן מדי עבור הכדורגל ההונגרי, הוחלף בצעירים ממנו. או החלה ירידתו של הכדורגל ההונגרי והוקנים ופושקאש בתוכם, חזרו ללבוש את מדי הנבחרת ה' הונגרית ולהחזיר לה את ההגמוניה בזירה הבינלאומית.

זה חמש שנים שההונגרים היו מושלים בכיפה בשדה הכדורגל. הם זכו במדליית הזהב במשחקים האוליפיים בהלסינקי, הגיעו לשיא כשניצחו את נבחרת אנגליה בשנת 1953. הגורם העיקרי בשרשרת הצלחות זו היה פושקאש, קפטן הנבחרת.

דרכו לכדורגל, היתה רגילה למדי. משחקים בשכונה מגיל 12 על המגרשים הריקים שבסרברי בודאפשט, כניסה לקבוצת נוער ומשם לקבוצה שזכתה במפתיע לעלות ל' צמרת קבוצות הכדורגל ההונגריות.

שנות עליתו המסחררת של פושקאש כ' כדורגלן מהיר בעל יכולת סכנית גבוהה היו שנות מלחמת העולם השניה. פושקאש היה אז חבר המפלגה הנאצית ההונגרית, שיחק רבות נגד קבוצות אוסטוריות וגרמני' יות בארצותיהן. הוא לא הסתיר גם את דעותיו האנטישמיות, גרם פעם לסילוקו של כדורגלן יהודי מהנבחרת ההונגרית.

תפקידו הקבוע, בו לא קם לו מתחרה, היה תפקיד המקשר השמאלי. פושקאש ה' שכנמן ובעל פני הנער היה בעל יכולת ריזה גדולה וכשרון התבצאות המצאה בל' תי רגיל שהקנו לו את גדולתו.

אבדן חייו של פושקאש, יכול היה להיות הקת דם מסוכנת לכדורגל ההונגרי. לאחר שלושה ימי אבל ברחבי העולם על מותו של השחקן, יכלו המתאבלים למחות את דמעותיהם, לשתות לחייו של פושקאש: סוכנות הידיעות ההונגרית הודיעה כי הוא חי וקיים.

אף על פי כן נראה היה השבוע, נוכח המאורעות האחרונים בהונגריה ובישראל, שבואה של הנבחרת ההונגרית כולה עטוף סימן שאלה גדול.

במסלול המנהל לא התאפק

שבועיים לאחר שהגיעה קבוצת הכדורגל של מב' תל-אביב לארצות-הברית, נאלצו חברי הקבוצה להיפרד מאחד מחבריהם. היה זה כדורגלן שאול (אפולו) של הכדורגל הישראלי" מתניה, שבאופן מיסתורי ארו את חפציו וחזר לישראל. הוא הספיק ל' הופיע רק בשל משחקים, דאחד בניו-יורק והשני בפילדלפיה.

כשחזרו חברי הקבוצה בשבוע החולף לישראל, התבררה תעלומת שובו המיסתורי של מתניה. הלימודים במכון להכשרה גור' פנית על שם וינגייט בתניה, בו לומד מתניה, עמדו להתחיל זמן קצר לפני שובו לישראל. מנהל בית-הספר לא התאפק, שיגר מברק מיוחד לאמריקה בו תבע את שובו המידי של תלמידו ללימודים.

כתלמיד ממושמע, ויתר מתניה על תענו' גות העולם החדש, חזר אל ספסל הלמודים ומגרש האימונים.

סתם אחד מהחברה

שמעו מה בעטו של (994/1068): "ככל אדם הגון המכבד את עצמו, הגיע אף תורי לכתוב אליך. כל אדם שני שאני מכיר, מעריך את מדורך, ר' אני מוצא בו עניין רב משום שהוא נותן חתך די נאמן מדמותו של הנוער הישראלי... כיום הוא לא רק מדור להתכתבות, אלא כמעט מתחרה במדורה של לילי גלילי.

ובכן, הסיבה שגרמה לכתיבתי אליך היא כפולה. ראשית כלי, הנני סמל תורן במחנה, ומי שהיה אי פעם בתפקיד זה יבין ללבי... מרוב שיעמום החלטתי פסח לנסות להפיגו על ידי כתיבה אליך. כיוון שתורנות זו תימשך עוד שמונה חדשים, יתכן שאינו נערה חנינית בעלת כשרון כתיבת מכתבים ארוכים, הפיג את שעוממי.

ברצוני שהכתובה אלי תהא חיפאית, ורק חיפאית, משום שבנות עיר זו הן הבנות בארץ. צורתה החיצונית אינה כל כך חשובה, אם כי חיצונית נאה רצויה.

אני, סתם אחד מהחברה, צבר, בוגר תיכון המתעניין במרבית השטחים מלבד מוסיקה קלאסית ובאלט."

איגרת למורה

עד לפני זמן קצר, היתה (994/1069) גרה בבית הוריה, מחלקת את זמנה בין שקידה על לימודים והשגת תעודת בג' רות, קריאת ספרים ונגינה וביילוי נעים. אך י' הגורל התערבה בדמותו התאקית של הצבא, והיא נשלחה לשמש כמורה ביישוב ספר, בתרשיחה. מוכן שהיא משתעממת למדי בשעות הפנאי שלה. על כן רוצה היא לכתוב מכתבים אל צעיר חובב מוסיקה ותיאטרון.

עברית, ערבית או אנגלית

שאני שוויצרית, אתם כבר יודעים. אך מה שמחויף ביותר לאגו שלי, הוא קבלת מכתבים מקוראים ערביים. לזאת היה מישוה קורא: השתלבות במרחב. הנגיחי על כן, לקבל את מכתבו של (994/1070) בן ה'20, הכותב, בין השאר: -

"אני מולטמי לפי הדת. אך אינני דתי כלל וכלל. אני מוכן להתכתב בעברית ובערבית ואף באנגלית. חובבות: ספורט, קריאת ספרים, סרטים דרמטיים. הבחורה שתסכים להתכתב אתי צריכה להיות גבוהה של 172-175 ס"מ, וגילה יהיה

הסיפוס שלי

"אוקיי" אמר יהודה גל מחיפה, אחרי שקרא את קריאת ההתנרות שלי. זוהי תמונה אשת, רינה, ולא איכפת לך מה תאמרי עליה. מה אומר? אינו הייתי גבר, הייתי שורקת.

בין 20-18. לא חשוב לי היופי אלא האופי."

מכונת וחוקי-לארץ

הן שתי חברות בנות (994/1071) 18-17 העומדות לנסוע לתקופת חר' דשים מספר לחוקי-לארץ. מובן שעל דבר כזה אי-אפשר לעבור בשתיקה, ולכן רוצות הן להתחיל כבר עתה בהתכתבות עם צמד בחורים, על מנת להמשיך כה בגולה הרוחית.

שתיהן גבוהות קומה, אומרות הן, ר' כן מרגישות הן את עצמן מתאימות לבלוגנים גבוהים בני 22-19, "בעלי חוש הומור וכלי רכב". כן, גם תמונה הן רוצות. מיד במכתב הראשון.

אני חושבת שכעת צריך להיות בעל חוש הומור לא להיות בעל כלי רכב.

נקודה. סוף.

רוצות לראות איך כותב מלח (1072/994)?

"גובהי 175 ס"מ. מגיע לארץ כל חודשיים-שלושה. מעוניין להתכתב עם נערה, ברור חמודה, שתדע להעלות ב' כתב מחשבות ומעשים בלי מעצור ובר' שה. נקודה. סוף. מחכה לתשובה". בעצם, הוא לא כל כך מלה. הוא קאדט.

לביישנות, קיבוצניק

אם הנך קיבוצניק כבן 18, בעל תכר' גות צבריות וקוצניות ומוכיח שיש לך דם בשליחת תמונה - הרי ש(1073/994) היא בדיוק מה שרשם הרופא בש' בילך. היא נערה בגיל המתוק, 16, ביי' שנית מעט, שחיי העיר אינם לרוחה ואשר רוצה לצאת לקיבוץ עם תום לי' מודיה כגנת. מדוע, איפוא, לא תכ' תוב אליה? את הנושאים כבר תקבעו בי' נכם לבין עצמכם.

עליונות על ג'ובניקים

מפני ש(1074/994) הם שני מבי'ים ב' אחת החטיבות ברקע האדום וגאים על כך, הרי הם בעלי רגש עליונות על מה שהם מכנים "הג'ובניקים המסכנים". ש' ניהם בוגרי תיכון של אשתקד עליונים, אוהבי חברה ומעל לכל - חובבי הר' פחקות.

מכתבים הנושאים כתב של יד עדינה של נערות בנות 19-17 תל-אביביות, ית' קבלו על ידם ברצון.

גם בן רעה

באחד ממדורי הקודמים, הצגתי בס' גיכס נערה שהדבקתי לה את הכותרת "היא רוצה להיות רעה". נמצאה לה מחקה בדמותה של (994/1075), אם כי עלי להודות כי המקור היה הרבה יותר מעניין. ובכן נערה זו מספרת ש' היא בת 17 וחצי, שאומרים עליה שהיא רעה, אך בעצם אין היא כזאת. פשוט לא מבינים אותה. וכי ראתם מימיכם נערה בת 17 שיבינו אותה? היא בסור' זה שרק בחר כבן 23 יוכל להפין אותה על ידי התכתבות. לשם כך עליו להיות מצוייד בהשכלה תיכונית, צורה נאה ותמונה, "כדי שיהיה לי הרושם מיפויי שהוא בחור טוב".

כמו נפוליאון

אינני יודעת, אולי זה הומור יר' שלמי מקומי. אולי זה לסי סעמכן (944/1076):

"לפעמים אני עצוב כמו נפוליאון אחרי קרב וטרלו. הייתי עובר בשחיה את האוקיינוס האדיר כדי לזכות בסיסת גייר כמובן לא ריקה, דרך אגב אני לא שחייני. על הבחורה לא להיות גבוהה מ'162 ס"מ. השאר השאירי בשבילי". פנטסטי, לא?

זה לא הלך

כל זמן ש(1077/994) היו בתנועת' הנוער, הלך הכל למישרין. ברגע שעובו אותה, זה הפסיק ללכת. חמש נערות אלה טוענות כי האשמה ב'סנובויות ר' רקבון". הן רוצות להתודע אל המישה נערים החושבים ומרגישים כמוהן.